

Information till ställföreträdare

Information från överförmyndarnämnden till dig som är särskilt förordnad vårdnadshavare

Överförmyndarnämnden

Särskilt förordnad förmyndare

Om uppdraget

Enligt 10 kap 3 § föräldrabalken (FB) blir den som har förordnats särskilt till vårdnadshavare också särskilt förordnad förmyndare för den omyndige.

Som förmyndare har du till uppgift att förvalta den omyndiges tillgångar och företräda hen i angelägenheter som rör tillgångarna. Skyldigheterna ska fullgöras omsorgsfullt och du ska alltid utgå från vad som är bäst för den omyndige.

Som särskilt förordnad förmyndare får du också en del skyldigheter gentemot oss på överförmyndarnämnden, eftersom vi är den myndighet som ska utöva tillsyn över hur du sköter uppdraget som förmyndare. Därför ska tingsrätten alltid underrätta oss på överförmyndaren när någon utses till särskilt förordnad vårdnadshavare. När du utövar ditt uppdrag som särskilt förordnade förmyndare (SFF) gäller bland annat föräldrabalkens 14 kapitel (samma regler som för en god man).

1. Förteckning

Det första du måste göra i din roll som förmyndare är att skicka in en förteckning över den omyndiges tillgångar till oss. Detta ska göras inom två månader efter det att tingsrätten fattade sitt beslut (FB 14 kap. 1 §). Du fyller helt enkelt i uppgifter om den omyndiges tillgångar så som det såg ut den dag du utsågs till förmyndare och skickar med underlag som styrker dessa uppgifter, exempelvis kapitalbesked från banken eller utdrag ur fastighetsregistret.

Förteckningen ska ta upp all egendom du förvaltar och avges på heder och samvete. Vi kan aldrig befria från skyldigheten att inge tillgångsförteckning.

2. Årsräkning

Efter att förteckningen har skickats in är det viktigt att du börjar notera de åtgärder du gör i uppdraget som förmyndare, alltså alla ekonomiska transaktioner som du vidtar. Senast den 1 mars varje år ska du sedan skicka in en årsräkning till oss där du redogör för din förvaltning under föregående år, avseende de tillgångar som stått under din förvaltning. Årsräkningen ska, på samma sätt som förteckningen, avges på heder och samvete.

Blanketter finns på vår hemsida.

3. Sluträkning

När ditt uppdrag som särskilt förordnad förmyndare upphör ska du skicka in en sluträkning till oss (FB 14 kap. 18 §). Sluträkningen ska skickas in inom en månad efter det att uppdraget upphörde. Ditt uppdrag kan exempelvis upphöra genom att den omyndige fyller 18 år eller genom att tingsrätten beslutar att du ska entledigas från uppdraget. Sluträkningen ska innehålla en redogörelse för din förvaltning under det löpande året fram till dess att uppdraget upphörde. Även sluträkningen ska avges på heder och samvete. Sluträkning görs på samma blanketter som årsräkning.

Överförmyndarnämnden kan, efter ansökan från ställföreträdaren, besluta att befria dig från kravet att inge sluträkning alternativt besluta att sluträkning får inges i förenklad form (FB 14 kap. 19 §).

Ersättning för uppdraget som särskilt förordnad förmyndare

Enligt nu gällande bestämmelser finns inget lagstöd för att en särskilt förordnad vårdnadshavare har rätt till ersättning i den del som avser vårdnaden om du inte samtidigt är familjehemsförälder. Frågan om ersättning avseende vårdnadshavardelen hanteras av socialtjänsten (inte av oss på överförmyndaren).

När det gäller uppdraget som särskilt förordnade förmyndare finns däremot stadgat om arvode, nämligen i FB 12 kap. 16 §.

Vi på överförmyndarnämnden i Lerum följer Sveriges Kommuner och Landstings cirkulär 07:74 om förslag till ersättningsregler för särskilt förordnad förmyndare. I tredje kapitlet framgår att om den underårige inte har några tillgångar alls eller mycket liten ekonomi kan det vara lämpligt att ersätta den särskilt förordnade förmyndaren med ett schablonbelopp. I Lerums kommun utgår i normalfallet en ersättning om fem procent av ett prisbasbelopp för det år som årsräkningen avser. Du kan också få schablonersättning motsvarande två procent av prisbasbeloppet för dina omkostnader samt reseersättning för resor som varit nödvändiga i ditt uppdrag, till exempel resor till banken.

Vi beslutar om arvode efter att vi granskat din årsräkning.

Utgångspunkten är att det är den omyndige som ska betala arvodet, men detta gäller bara om barnet har tillgångar som överstiger två prisbasbelopp, alltså cirka 90 000 kronor, eller bruttoinkomster som överstiger 118 000 kronor. I annat fall står kommunen för ditt arvode.